

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.592 van 13 september 2012
in de zaak A. 206.217/IX-7794**

In zake : Michel GEURTS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de federale politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 5 september 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van 3 augustus 2012 van de minister van Binnenlandse Zaken waarbij Michel Geurts, inspecteur bij de spoorwepolitie, bij ordemaatregel wordt geschorst met inhouding van 10% van zijn wedde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 september 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Crispyn, die verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Kirsten Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Joke Goris heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 8 juni 2010 beslist de minister van Binnenlandse Zaken Michel Geurts preventief voor vier maanden uit de dienst te verwijderen. Hij steunt daarvoor op de bij de procureur des Konings verkregen inzage van het toenmalig strafdossier, waaruit blijkt “dat de feiten zoals ze momenteel voorliggen betrekking hebben op het geven van een voetveeg aan een op de rug geboeide, aangehouden persoon waardoor deze op de grond is gevallen en het vervolgens opzettelijk toebrengen van slagen en stampen aan deze persoon”, waarvoor de verwijzing naar de correctionele rechtbank gevorderd werd op verdenking van het onderwerpen, in de uitoefening van zijn bediening, van een kwetsbare persoon aan een onmenselijke behandeling en het gebruik van geweld -feiten gepleegd in de loop van 2006-. De minister overweegt dat, ook wegens de ruime aandacht van de pers, de verdere inzet van de verzoeker binnen de politie bij de bevolking op onbegrip kan en zal stuiten, hetgeen de geloofwaardigheid en het imago van de politie en haar leden ernstig in het gedrang brengt.

Op 1 september 2010 beslist het diensthoofd van de verzoeker dat hij wegens zijn preventieve schorsing niet mag deelnemen aan de opleiding “explosievehondengeleider” in Engeland noch aan de opleiding van “patrouillehondengeleider”.

Bij arrest nr. 207.361 van 14 september 2010 vernietigt de Raad van State de eerstvermelde beslissing van de minister van 8 juni 2010 omdat de hoorplicht niet nageleefd werd. Bij arrest nr. 207.362 van 14 september 2010 schorst de Raad van State de beslissing van 1 september 2010. Het annulatieberoep tegen dat besluit verliest blijkens het arrest nr. 209.670 van 13 december 2010 zijn voorwerp omdat het ingetrokken werd.

De minister blijkt de zaak vervolgens op haar beloop gelaten te hebben.

3.2. De verwerende partij blijkt op geregelde tijdstippen bij de procureur des Konings inlichtingen ingewonnen te hebben over de stand van het strafdossier tegen de verzoeker, waarvan de inzage werd gevraagd.

Naar aanleiding van een krantenartikel van 28 juni 2012 waarin gemeld wordt dat dertien personeelsleden van de spoorweggpolitie naar de correctionele rechtbank doorverwezen zijn, vraagt de directeur-generaal van de Algemene Directie van de Bestuurlijke Politie op 3 juli 2012 aan de procureur des Konings inlichtingen over de situatie van de verzoeker en om inzage van het strafdossier. Ook vanuit de Algemene Directie van het Beheer vertrekken op 3 en 11 juli 2012 dezelfde vragen.

Op 13 juli 2012 deelt de procureur des Konings mee dat de raadkamer op 27 juni 2012 besloten heeft de verzoeker -met anderen- naar de correctionele rechtbank te verwijzen en dat enkele verdachten tegen de

beschikking beroep aangetekend hebben, zodat geen toelating tot inzage van het dossier wordt verleend.

3.3. Op 18 juli 2012 formuleert de minister van Binnenlandse Zaken het voorstel om de verzoeker preventief te schorsen met inhouding van 25% van zijn wedde. Zij verwijst naar de doorverwijzing van de verzoeker naar de correctionele rechtbank voor “feiten met een zeer ernstig karakter” -niet respecteren van de fysieke en morele integriteit van de burger- en naar het feit dat er mogelijks ernstige deontologische fouten gemaakt werden; wegens de doorverwijzing van de verzoeker naar de correctionele rechtbank en de vernieuwde aandacht van de pers moet volgens de minister opnieuw afgewogen worden of de verzoeker, in acht genomen wat nu voorligt, nog in dienst kan blijven; de medegedeelde feitelijke gegevens zijn van aard om elke vorm van vertrouwen in de beroepsingesteldheid van de verzoeker in twijfel te trekken, nu de verzoeker mogelijks tekortgekomen is aan “essentiële beroepswaarden en deontologische plichten”; het dossier heeft ruime ruchtbaarheid gekregen in de nationale pers en dus ook bij de politie en tot afkeurende commentaar geleid; in die omstandigheden kan een verdere tewerkstelling tot kritiek en onbegrip bij de bevolking leiden, waardoor de integriteit, geloofwaardigheid en het imago van de politie ernstig in het gedrang kan komen; het gevaar bestaat dat, zo nu niet wordt opgetreden, de gehele politieploeg bij acties opmerkingen kan krijgen over haar integriteit, wat een normaal functioneren onmogelijk maakt; daarom is de preventieve verwijdering van de verzoeker uit de dienst noodzakelijk.

De verzoeker wordt over het voorstel van de minister gehoord op 27 juli 2012.

3.4. Op 3 augustus 2012 treft de minister van Binnenlandse Zaken het thans bestreden besluit dat in eerste instantie de motivering van het sub 3.3 vermeld voorstel overneemt, dat verwijst naar het gevoerde verweer en vervolgens de schorsing als volgt verantwoordt:

“Overwegende dat vanuit het opnemen van de functie van Minister van Binnenlandse Zaken, ik de onverenigbaarheid van uw aanwezigheid met het belang van de dienst in de actualiteit van het nieuwe gegeven van de doorverwijzing door de Raadkamer naar de Correctionele rechtbank dien te bekijken;

Gezien deze doorverwijzing en de aard van de strafrechtelijke kwalificaties die ten aanzien van u door de Raadkamer van Brussel weerhouden worden, meen ik op vandaag de meest gepaste maatregel te moeten nemen om zowel de sereniteit binnen de politiediensten als in de schoot van de bevolking te garanderen;

Overwegende dat de voorlopige schorsing bij ordemaatregel een voorlopige maatregel is die uit voorzorg wordt genomen, welke geenszins tot doel heeft uw vermoeden van onschuld aan te tasten noch uw actueel functioneren in vraag te stellen;

Overwegende dat, op basis van al deze elementen, uw aanwezigheid binnen de politie onverenigbaar is met het belang van de dienst;”.

Volgens de beslissing gaat de schorsing in “de dag na de betekening”. Deze betekening gebeurde op 8 augustus 2012.

3.5. Op 9 augustus 2012 vordert de verzoeker bij hoogdringendheid de schorsing en de vernietiging van het bestreden besluit. Die vordering wordt bij arrest nr. 220.478 van 24 augustus 2012 afgewezen omdat de verzoeker het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet aangetoond had.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de schorsing én de vernietiging van de bestreden beslissing. Het is aldus het tweede beroep tegen hetzelfde besluit, volgend op het verzoekschrift van 9 augustus 2012 waarmee eveneens de schorsing en de vernietiging was gevorderd.

De verwerende partij verwijst naar artikel 17, § 1, vijfde lid, van de Raad van State-wet, dat zou verhinderen dat een verzoeker tegen hetzelfde besluit twee procedures van schorsing bij hoogdringendheid zou instellen.

5. De wetten op de Raad van State verhinderen niet dat een verzoeker tegen hetzelfde besluit twee annulatieberoepen indient. Artikel 17, § 3, derde lid, van de Raad van State-wet voorziet ook uitdrukkelijk in de mogelijkheid om, voor zover dit gekoppeld is aan een nieuw annulatieberoep, opnieuw de schorsing te vragen, hetgeen ook een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan zijn. Artikel 17, § 1, vijfde lid, van de Raad van State-wet, dat verbiedt dat twee vorderingen tot schorsing worden ingediend, is daarmee niet tegenstrijdig, aangezien die bepaling het geval regelt waarin slechts één annulatieberoep wordt ingediend.

Gelet op de koppeling van de onderhavige vordering tot schorsing aan een volledig nieuw annulatieberoep, dat tijdig ingediend wordt en op zichzelf beoordeeld zal moeten worden, kan de eerdere vordering met hetzelfde voorwerp geen beletsel zijn om de onderhavige vordering te onderzoeken. De exceptie wordt verworpen.

V. Onderzoek van de vordering

6. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden, dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en dat de zaak hoogdringend is, dit wil zeggen dat een schorsing volgens de gewone procedure niet zal volstaan om de realisatie van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel te voorkomen.

De hoogdringendheid van de zaak en het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

7. De verzoeker verantwoordt zijn vraag tot hoogdringende behandeling van de vordering vooreerst met een verwijzing naar het feit dat er

binnen de vier maanden dat de bestreden beslissing uitwerking heeft -en die overigens spreekt van “een aanvankelijke periode”- geen uitspraak volgens de gewone schorsingsprocedure kan verwacht worden, hetgeen betekent dat zijn professionele en persoonlijke eer ernstig zal aangetast zijn en zijn vermoeden van onschuld geschonden. Hij stelt nu ook dat hijzelf en zijn honden op inactief zijn zodat er, vermits hij de enige hondengeleider bij de spoorwepolitie is, geen doorzoekingen in het station meer gebeuren en dat zij de opleidingen die eind september zowel voor hemzelf als voor de honden gepland zijn, niet zullen kunnen volgen. Het nadeel dat hij aldus ondergaat valt volgens hem buiten het gewone: hij vormt met de explosieenhonden een team -hij is de enige hondengeleider- en dus betekent zijn inactiviteit dat ook de honden inactief zijn en dat zij hun optimale conditie om maximaal te renderen zullen verliezen. Het niet kunnen volgen, door de honden, van de voorgeschreven opleidingen en opfrissingscursussen betekent meteen het einde van hun operationele inzet en impliceert dat ook zijn eigen operationeel niveau aangetast wordt.

8. De verwerende partij wijst erop, wat de hoogdringendheid betreft, dat de Raad van State geen grote achterstand meer heeft in de behandeling van zijn zaken en dat het nadeel dat de verzoeker aanvoert niet verbonden is met de bestreden beslissing maar volgt uit de beslissing om hem naar de correctionele rechtbank te verwijzen. Zij gedraagt zich wat dat betreft naar de wijsheid van de Raad. Wat het nadeel betreft, stelt zij dat het brevet van explosieenhondengeleider geldig blijft tot twaalf jaar na de stopzetting van de activiteit en dat de verzoeker ook niet aantoont dat de honden niet meer ingezet zullen kunnen worden. In ieder geval zullen zowel de verzoeker als de honden opnieuw kunnen functioneren na een nieuwe deelname aan de voortgezette opleidingen. Zij voegt daaraan toe dat niet aangetoond wordt dat het de verzoeker is die de honden moet begeleiden in de opleiding en zij wijst erop dat er een tweede hondengeleider aangetrokken is. Zij besluit dat de minister de toelating kan geven om, binnen de periode van de voorlopige schorsing, een opleiding te volgen maar dat de verzoeker daar niet om gevraagd heeft.

9. Het is niet zeker dat de Raad van State binnen de termijn dat de voorlopige schorsing van de verzoeker nog loopt, volgens de gewone schorsingsprocedure nog tot een uitspraak zal kunnen komen. Dat rechtvaardigt het indienen van de vordering bij hoogdringendheid. De onmogelijkheid om zeer binnenkort een aantal voorziene opleidingen te volgen versterkt dat gegeven.

De verzoeker verwijst, ter adstructie van zijn nadeel, in essentie naar elementen die het belang van de dienst aangaan: volgens hem zal de dienst eronder lijden indien hij en de honden waar hij verantwoordelijk voor is niet kunnen functioneren. Dat is evenwel geen nadeel dat hem persoonlijk treft en kan derhalve geen grond zijn om een schorsing te bevelen.

De Raad van State heeft te dezen evenwel oog voor het gegeven dat de verzoeker door zijn gedwongen inactiviteit afgehouden wordt van een geplande opleiding waaraan hij normaal zonder probleem zou hebben kunnen deelnemen en waarvan de verwerende partij niet betwist dat zij, zo al niet noodzakelijk, ertoe strekt zijn kunde op peil te houden. In die zin wordt het bestaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel aanvaard.

Ernst van het eerste middel.

10. De verzoeker formuleert in zijn eerste middel kritiek op de redenen die in de bestreden beslissing worden vermeld om te besluiten dat zijn aanwezigheid niet verenigbaar is met het belang van de dienst. Hij voert de schending aan van artikel 59 van de tuchtwet, van het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel. Hij ontwikkelt de volgende argumenten:

- De beslissing verwijst naar “de aard van de feiten” en “de omstandigheden waarin deze zouden zijn gepleegd” maar die elementen blijken geenszins uit het dossier, waarin alleen “een juridisch-technische incriminatie” (opgenomen is) waaromtrent verzoeker is verwezen naar de correctionele rechtbank. Hij benadrukt dat het gaat om “een enkel feit” waaromtrent hij “enig onoorbaar

handelen” betwist en stelt dat hij “hoegenaamd niets te maken heeft met de zaken die in de krantenartikels worden aangehaald”. Overigens kan de minister niet steunen op krantenartikels, waaraan juridisch geen waarde kan worden gehecht. Had de minister op de inzage van het strafdossier -in het vooruitzicht gesteld na een arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling- gewacht, dan had zij zich een correct beeld kunnen vormen van wat hij gedaan heeft.

- De beslissing verwijst naar de ruchtbaarheid in de media. Hij is evenwel -net zomin als in 2010- nooit met name genoemd geworden.
- De verwijzing naar afkeurende commentaren en onbegrip bij de bevolking en repercussies binnen het korps zijn “louter speculatie”.
- De motieven verschillen niet van de beslissing genomen in 2010, die de minister na vernietiging niet verder in overweging genomen heeft.
- Het tijdsverloop toont aan dat zijn aanwezigheid het dienstbelang niet schaadt: de hiërarchie is sinds 2007 op de hoogte van de feiten; na een vernietiging van de eerste schorsing in 2010 heeft de minister geen verdere actie ondernomen en de verzoeker is altijd voort blijven werken, zelfs nog na het treffen van de bestreden beslissing.
- De verzoeker is de enige explosieenhondengeleider binnen de federale spoorwegpolitie en zijn schorsing is tegen het dienstbelang omdat nodige opsporingen niet kunnen doorgaan en hij de noodzakelijke opleidingen niet kan volgen.

11. De verwerende partij antwoordt in essentie dat het bestuur het strafdossier alsnog niet kan raadplegen en dat de minister, op basis van de kennis die hij had, zorgvuldig gehandeld heeft. Zij verduidelijkt dat met de verwijzing naar de correctionele rechtbank, zij over een nieuw beoordelingselement beschikte -onder meer de beoordeling van een onderzoeksgerecht over de door de verzoeker gemaakte inbreuk- om een nieuwe afweging van de verstoring van de dienst te maken. De minister heeft wel degelijk ook de argumenten die de verzoeker bij haar aangebracht heeft om zijn verdere aanwezigheid binnen de dienst te bepleiten, in het besluitvormingsproces betrokken.

Beoordeling

12. Het misdrijf waarvan de verzoeker verdacht wordt, is vanuit de onkreukbaarheid die van de politieambtenaren mag verwacht worden, onmiskenbaar bijzonder ernstig. Een bestuur dat verneemt dat een politieambtenaar zich in de uitoefening van zijn functie vergrijpt aan een burger, handelt niet kennelijk onredelijk wanneer het die ambtenaar onmiddellijk uit de dienst verwijdt voor de tijd die nodig is om een concreter zicht op het gebeurde en op de weerslag ervan op de dienst te verkrijgen.

13. Te dezen heeft de verwerende partij in 2010 de verzoeker preventief geschorst omdat hij -zoals gebleken was uit het strafdossier dat toen beschikbaar was- in 2006 een geboeid persoon had geslagen. Die schorsing is -wegens de miskennen van een vormvoorschrift- door de Raad van State vernietigd en het bestuur heeft op dat ogenblik geen verdere actie ondernomen. De minister was dus toen van oordeel dat wat haar toen bekend was, niet verhinderde dat de verzoeker zijn werkzaamheden gewoon verder kon zetten.

14. De verwijzing van de verzoeker naar de correctionele rechtbank door de raadkamer is een niet onbelangrijk nieuw juridisch gegeven dat, algemeen gezien, het bestuur toelaat de opportuniteit van zijn verdere tewerkstelling opnieuw te beoordelen. Deze verwijzingsbeslissing is immers voorafgegaan door een onderzoek van de feiten door het onderzoeksgerecht en toont aan dat er effectief aanwijzingen van schuld bestaan.

In acht genomen wat het bestuur in 2010 van de procureur des Konings vernomen heeft en de verwijzingsbeslissing van de raadkamer nu, kon de verwerende partij met meer overtuigingskracht dan voorheen aannemen dat de verzoeker verdacht werd van ernstige feiten die vragen konden doen rijzen bij zijn beroepsingesteldheid en die het vertrouwen in hem op de helling plaatsten. Op zich rechtvaardigt dit gegeven evenwel niet dat de verzoeker nu voorlopig uit de dienst verwijderd wordt: er moet nog altijd bewezen worden dat het belang van de dienst

de actuele verwijdering noodzakelijk maakt, terwijl die verwijdering voorheen niet nodig werd geacht.

15. De minister verwijst naar de “ruime ruchtbaarheid” die de nationale pers aan dit dossier heeft gegeven en naar de bekendheid die de zaak derhalve binnen de politie heeft gekregen, met afkeuring en vragen over de geloofwaardigheid van de politie tot gevolg. Zij verwijst daarmee naar de persberichten over de misdragingen van de gehele groep van dertien leden van de spoorwepolitie. In die berichten wordt de verzoeker evenwel niet geïdentificeerd; het is ook niet mogelijk om eruit op te maken welk aandeel de verzoeker heeft in wat er indertijd misgelopen is. Met andere woorden, die persberichten tonen wel aan dat een groep politiemensen zich misdragen hebben, maar geenszins dat de verzoeker daarvoor verantwoordelijk is. Als zij dus van aard zijn om in de buitenwereld het vertrouwen in de politie aan het wankelen te brengen en vragen te doen rijzen over de geloofwaardigheid van de politieambtenaren, dan laten zij niet toe de verantwoordelijkheid daarvoor bij de verzoeker te leggen. En is het bewijs niet geleverd dat het dienstbelang -de geloofwaardigheid van het korps- thans vereist dat de verzoeker voorlopig uit dienst genomen wordt.

16. De minister overweegt ook dat, indien zij de verzoeker verder in dienst laat, het risico bestaat dat de hele ploeg van het SPC bij toekomstige optredens het verwijt kan krijgen van een gebrek aan integriteit. In het verlengde daarvan verwijst zij naar het garanderen van de sereniteit bij de politiediensten en bij de bevolking. Zij maakt evenwel niet duidelijk waarom, nu de vervolging van de verzoeker slechts een onderdeel vormt van het optreden tegen een gehele groep, de schorsing van precies de verzoeker het gezag van het korps kan vrijwaren. In die zin is de overweging niet meer dan een vage algemeenheid die de verwijdering van de verzoeker uit de dienst op dit ogenblik niet kan verantwoorden.

17. De bestreden beslissing steunt aldus niet op een deugdelijke grondslag, in de mate de verwerende partij niet aantoont dat het in het belang van

de dienst noodzakelijk is dat de verzoeker alsnog preventief geschorst wordt. Het middel is ernstig.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van 3 augustus 2012 van de minister van Binnenlandse Zaken waarbij Michel Geurts, inspecteur bij de spoorwegpolitie, bij ordemaatregel wordt geschorst met inhouding van 10% van zijn wedde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 september 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche